

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.10
Pol leta „ 20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „policajnikih“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večerke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „trih kron“, na starem trgu in v unski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina po opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištvu.

Črna vojska.

Visoka c. k. vlada predložila je zbornici poslancev državnega zbora na Dunaji 17. t. m. načrt postav, po kateri naj bi se uvedla črna vojska v vseh deželah, ki imajo skupnega vladarja preosvitlega cesarja Franca Jožefa I., izvzemši Bosno, Hercegovino in sandžak Novi Bazar, ki niso še pravno priklopljeni deželam, zastopanim v državnih zborih dunajskem in ogerskem, ter izvzemši Tirolsko in Predaleško, kjer že imajo črno vojsko od prejšnjih časov.

Načrt postav, ki ga je visoka vlada predložila državnemu zboru, namerava naložiti narodom pod habsburškim žezlom težka bremena. Ta načrt določuje vojaško dolžnost v črni vojski za vsakega državljan, ki ni še, ki ni bil ali ki ni več vojak in ki more orožje nositi, od 1. januarja tistega leta, v katerem izpolni 19. leto življenja, do 31. decembra onega leta, v katerem izvrši svoje 42. leto, za čestnike in vojaške uradnike v pokoji pa do izpolnitvega 60. leta. Črna vojska bi se delila v dva klica, pri prvem bodo oboroženci od 19. do 36. leta, pri drugem oni od 36. do 42. leta, ter bi služila v to, da se iz nje dopolni namestna rezerva, redna vojska in deželna bramba pri mogočih izgubah, potem pa tudi v to, da se kot poseben vojni oddelek z drugo vojsko bojuje, meje brani in stražo opravlja. V prvi vrsti služila bi črna vojska na domačih tleh, ali za časa potrebe šla bi tudi čez meje v tujo deželo. K temu prekoračenju meje bi bila potrebna državna postava, ako bi državni zbor takrat zboroval; drugače bi cesar izdal dotični ukaz na odgovornost ministrov, ki bi se moral pozneje naznaniti državnemu zboru, kadar bi se sešel. Razvidnost o črni svojski oskrbovale bi občine; o času vojske imelo bi moštvo črne vojske posebna znamenja, po katerih bi se ločilo od nevojakov, oficirji in podoficirji bi nosili tudi znamenja svoje oblasti in veljave.

Sedanja vojaška postava v mirnih časih sploh ni posebno občutljiva; kaka bi bila o vojskem času, ne vemo ker ni bilo še vojske, odkar velja splošna vojaška dolžnost, če izvzamemo vojno v Bosni in Hercegovini, katere se je udeležil le del naše vojske. Najbrže bi se o času vojske vojaška postava jako trdo občutila in bi bila v svojih nasledkih za posameznike in za družine ter za vsestransko upravo držav, občin in zasebnih zavodov jako huda. Vender odpravi se ne dá; razmere so take, da države si ne upajo med seboj, da se oborožujejo, kolikor morejo, in da torej nobena ne sme v orožji zaostati, ako hoče imeti mir pred svojimi sosedi. Neoborožena država bila bi igrača v rokah drugih držav, ako bi je morda celo ne snedle. Kadar pride enkrat do vojske med evropskimi državami, ki strčijo brušenega orožja, kakor jež ostri igel, tedaj se bo svet tresel in prebivalstvo bo krvavelo, da bo groza. Mesarile se bodo, da bo strah in trepet; in ko zgubijo države vojske in blago, ko zmanjka denara, ko delo preneha in izostanejo davki, ko ne bo hoteli državam nikdo več posoditi, ko se porodijo splošni neredi in obča beda, ko vse zadiva, tedaj bo ali konec sveta, — ali pa začne nov red na podlagi pravice in resnice, naravne postav in razodetega nanka.

Splošno je prepričanje, da enkrat pride Evropa do take katastrofe (odločnega prevrata z veliko nesrečo), naj bo to prej ali pozlej, kajti krivice, ki se godijo, so v nebo upijoče, in upor proti Bogu je tako očiten, javen, splošen, nesramen, izživajoč božjo kazen, da bi se dal po človeškem umu odvrniti le s posebnimi dejanji pokore, pobožjanja in zadoščenja večni pravici, ki zahteva spoštovanje od kristijana, kakor od Turka in pogana. — Modri državniki skušajo odmakniti, kolikor mogoče, to katastrofo v prihodnje čase; zato skrbijo po človeških močeh, da bi se mir ohranil med narodi, da bi se ne zdrli tisti kamenček, za katerim bi se začele gore posipati. V to svrhu popolnujo bojno orožje ter množijo število redne in izredne vojske, da bi bili pripravljeni, kadar se kje nemirnež oglasi. V to svrhu se je tudi v naši državi vredil leta 1868 splošna vojaška dolžnost, in kak se zdí, da ta še ne zadostuje, da bi se mogla dr-

žava krepko ustavljati raznim sovražnikom, ki bi jo mogli napasti, zato je predložila visoka c. k. vlada, kateri je izročena skrb za vse posamezne dežele in deželice, ki so zastopane v državnem zboru na Dunaji, načrt postav o črni vojski, ki smo ga zgoré opisali.

Koliko bo breme, ki se z novo postav naloži narodom v naših deželah, ne vemo. Nekateri listi so pisali, da črna vojska bo imela 800.000 mož, drugi, da jih bo imela 1.200.000, zopet drugi, da vsega vojaštva vkup bo blizu 5 milijonov mož. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb je onemu odseku državnega zbora, ki bo načrt postav pretrsoval, natančno razložil, za koliko bi se število vojaštva pomnožilo, a prosil je, naj se številke ne razglašajo, češ da to zahteva varnost države. Če tudi ne vemo, koliko vojakov bi potem država štela, to je vender znano, da vsakdo bi bil prizadet, ki more puško nositi, in da torej dolžnost bi bila splošna. Nekateri listi pravijo, da predloženi načrt postav je preoster, da bi se moral v nekaterih točkah omehčati. Morebiti, da ga poslanci kaj premenijo, morebiti tudi, da ne; to pa je gotovo, da načrt bo sprejet, kajti vsem drugim predlogom bi se poslanci morda še ustavljali, le vojaškim ne. Vojaške zahteve se vse izpolnijo, in sicer kolikor mogoče pod milo obliko. Ko se dovolile delegacije preteklo jesen vojaškim častnikom okolo pol milijona gld. za zboljšanje plač, javljalo in razpravljalo se je to v listih pod naslovom: 10 gld. na mesec (dobi od novega leta naprej vsak častnik k dosednji svoji plači). V sedanjem slučaju tudi ni drugače mogoče; razmere med evropskimi državami so take, kakor smo jih opisali; radi ali neradi moramo biti na vse pripravljeni; nič bi ne pomagalo, ako bi hoteli zapirati oči pred nevarnostjo, v kateri živimo, in nič bi si ne opomogli s tem, da bi se odtegovali splošni vojaški službi. Po sedanjih okoliščinah je za državo najbolje preskrbljeno, ako so vsi zdravi državljani pripravljeni za boj. Pri takem splošnem bojevanju se boj prej konča, in kdor ostane živ, more prej začeti celiti rane, ki se usečejo deželam in narodom. Državni poslanci vidijo to neobhodno potrebo; zato se vladnemu predlogu ne bodo ustavljali, temveč ga sprejmejo.

Pri tej priliki bodi nam dovoljeno, da opomnimo visoko c. k. vlado na dve reči. Prva je ta. Naši poslanci razmišljujejo položaj države in njene potrebe ter privoljujejo v največje denarne in krvne žrtve, da se država ohrani. Ali bi ne bilo prav, da bi tudi visoka c. k. vlada dala narodom, in sicer govorimo posebe o Slovencih in Hrvatih, to, kar jim državna osnovna postava zagotavlja? Osnovni zakon z dne 21. decembra 1867 govori razločno, da kjer biva v kateri deželi več narodnosti, morajo se šole tako osnovati, da more vsak narod omikati se na podlagi materinega jezika, na da bi bil slijen poprijeti se drugega jezika. Tega Slovenci in Hrvati še nikoli nismo imeli in ne upamo, da bi kedaj dosegli, ako pojde tako naprej, kakor do zdaj. Menimo, da narodi niso samo zato, da bi dolžnosti izpolnivali, ampak tudi zato, da pravice uživajo. Kjer so dolžnosti, morajo biti tudi pravice, ker nespametno je, ločiti druge od drugih.

Našim poslancem se vedno odgovarja, da visoka vlada priznava vse te pravice, da je tudi voljna izpolniti jih, pa da ne more radi drugih krogov, da je treba potrpeti, da se morajo še nekateri pogoji izpolniti, da ni treba zahtev pretiravati, ker potem bi morda nastopila vlada, ki bi ne hotela priznati pravic, ki se zdaj priznava. K sklepu se navajajo še uradna poročila o šolstvu, ki naj bi utemeljila in opravičila dani odgovor. Vlada, ki ne more izvršiti tega, kar bi baje hotela, se po uspehu ne loči od one, ki tega ne čé; uradna poročila pa imajo vedno kak začetek, in sicer je prvi začetek pri njem, ki jih zahteva. O tem bi se dalo marsikaj reči, ali prostor in ojnice nam tega ne pustijo. Zadnji glas, ki smo ga čuli v državnem zboru v korist postavnih srednjih in ljudskih šol za slovenske otroke, bil je glas g. viteza Tonkličja v budgetnem odseku. Odgovarjal mu je minister dr. Gautsch. Ako so ministrove besede izraz notranjega prepričanja in resne

volje, imamo uparje, da bo imel tudi Slovenec večjo korist od države; ako so bile pa le zato izrečene, da se je kaj reklo, ostanejo jalove, kakor besede marsikaterega politika. Prihodnost nas bo učila, kaj je na tem: nadajamo se, da od obetanj pridemo enkrat do uresničenja svojih zahtev.

Drugo, kar bi radi visoki cesarski vladi na srce položili, je to. Uvaja se črna vojska, ki naj državo v skrajni nevarnosti varuje poraza in nesreče. Dobro. Kaj daste črni vojski v roko? Orožje. Ali menite, da orožje zadostuje, da državljani zapusti domače ognjišče ter se vrže v ogenj, ne zmečec se za sovražne krogle in za smrt? Ne! Razen orožja v roci mora imeti vojščak ljubezen v srci, ljubezen do domovinu in do cesarja. Brez ljubezni, brez zvestobe, brez naučenja vojak nič ne opravi. Ako hoče visoka vlada, da bo črna vojska popolno svojo dolžnost izpolnivala in da svojo nalogo dobro reši, naj posamezne dežele in narode tako vlada, da se bodo narodi v Avstriji srečne čutili, da bodo trdno prepričani o resnični skrbi države za vse državljane, da se ne bodo raznašali glasovi, kakor so se že, da je katera dežela ali deželica odmenjena, da se prepusti sosednji državi. Kjer se morejo taki glasovi izčimiti in vzdržati ter begati narodovo zaupanje do države, tam mora biti nekaj na nepravem mestu. Nočemo dalje govoriti; skrbna vlada vé, kaj jej je storiti na tak glas. Naj se dá državljanom prilika, da bodo uživali vse pravice, katere jim priznava temeljna državna postava, naj se ne dopušča, da bi smel kdo od državljanov tirjati, naj se izneverijo svoji narodnosti, da bi jih smel radi narodnosti prezirati, žaliti, dražiti, naj se dovoli, da sme vsak ponosen biti na se in na to, kar mu je narava dala, tudi na svoj jezik in na svoje prednike, naj se ne zavira in zatira mogočna in globoko ukorenjena narodna čut, temuč naj se goji in vsestransko pospešuje v avstrijskem duhu. To naj se godi, potem bo imela država črno vojsko ob svojih mejah tudi brez postav, ki bi jo urejevala. Kdor hoče Avstriji škodovati in njene narode nezadovoljne delati, oviral jih bo v njih naravnem razvitku; kdor ljubi mogočno Avstrijo in jej hoče vzgojiti in ohraniti krepkih in navdušenih braniteljev za čas nevarnosti, skrbel bo za gmotno in dušno blaginjo narodov ter bo spoštoval vsa njih svojstva. Kdor drugače misli, se vara; in želeli bi, da bi nikdar ne imel prilike, skusiti, kako se je varal. Narode vodijo ideje in ne železo. Prva ideja je ideja lakoti, druga vere, tretja (v naši dobi) narodnosti, združene s pravico. Kdor misli, da sme brez kazni grešiti zoper te ideje, je v zmoti. Avstrijske postav so od nekaj skušale, zadoštevati tem idejam; dokler so bodo izvrševale, pridejo lahko nevarnosti čez slavno državo Habsburžanov, ali vztrajna moč zvestih narodov premaga in odžene vse nevarnosti.

Blagovoljen svet kmetovalcem goriške okolice.

(Konec.)

Konec se mi je pa že celo zakasnil. Tega krivo je lepo vreme; hvala Bogu za to — namreč za vreme! Dolgo se ni moglo nič kaj prida delati zunaj, zastalo je mnogo. Odkar se je vreme pobožjalo, giblje se vse. Polje in noga se oziveli, kmet se požuri, da bi tudi kaj zamujenega dohitel.

Dolgo je bilo polje tako mokro, da se ni moglo v njivo stopiti. A sedaj, ko je malo osahnelo, izročuje marljivi naš kmetovalec prvo seme — ječmen — materi zemlji, in delo za delom se vrsti, tako da je veselje biti na polji. Tako imam tudi jaz mnogo opraviti na vrtu in v Brajdi in zato se mi sedaj ne ljubi veliko pisariti. Ali ker sem konec že dolgo obljubil, moram ga črpati, naj bode uže tak ali tak.

Moj blagovoljni nasvet bil je uže z zadnjim delom končan. Imam pa še nekaj na srci, kar konec pove.

Prošnjo imam na srci do slovenskega razumnštva goriske okolice in do nekaterih časnikov lepe naše Gorice,

Res je, da sem jaz ta nasvet v prvi vrsti spisal za one, kojim ima koristiti, za kmetovalce goriske okolice. A Bog me! koliko neki teh kmetovalcev je pa čitalo ta moj nasvet? Bojim se, da malo, prav malo. Naši ubogi koloni, stari kmetovalci večinoma ne majo brati, ker o času njih mladosti ni šlo bilo ljudskih šol. Pa tudi sedanja mladina malo čita, to dobro vem. Odkod to izvira, nočem tukaj razpravljati; k temu bi trebalo novega in precej dolgega pisanja.

Obracam se toraj do slovenskega razumnštva, da o raznih priložnostih seznanimo naše precej zaostale kmetovalce s mojim nasvetom in da ga toplo priporočimo, in nadajam se, da se ga bodo polagoma prijemali.

Priporočam stvar častitim duhovnikom na deželi, posebno pa onim, ki so tako srečni, kakor jaz, da tudi malec kmetujejo, obdelovaje šupniško zemljišče. Naj svetijo tudi v tem svojim faranom s dobrim zgledom, da bodo v prihodnje mediko, ako jo sejejo, sušili pametno in pravilno. Farani bodo sčasoma za to hvalešni in vpliv do faranov bo rastel, kar bo tudi pastirstvu v korist. (Glej: Posvečevanje nedelj in praznikov itd.)

Obracam se do gg. učiteljev na deželi. Poduk o umnem kmetovanju spada deloma tudi med šolske predmete. Ker gg. učitelji pridejo mnogo v dotiko s kmetovalci, ne bode manjkalo priložnosti, dobro stvar priporočiti.

Enako toplo priporočam gg. županom in drugim razumnim možem, da po svojih občinah seznanijo ljudstvo s mojim nasvetom. Več ko jih pregovorijo k posvemanju, tem večde zasluge si pridobijo za občni blagor.

Da bi pa naši kmetijski šoli stvar še posebe priporočal, bilo bi odveč, marveč pričakujem, da bo ona v to leto s lepim zgledom drugim kmetovalcem svetila in da pripomore k razširjanju dobrega nasveta v besedi in v dejanju.

A tudi grajskih uskrbnikov ne smem pozabiti, kar bi lahko zamerili.

Kako lepo priložnost imajo ubogim kolonom s lepim zgledom in prigovarjanjem pomagati, da ne ostane moj nasvet glas vpjočega v puščavi.

Slednjič se moram obrniti še do nekajih italijanskih časnikov lepe naše Gorice. „Corriere di Gorizia“ mi je najbolj pri srci. Vlni sva se sprijaznila o nevoltnem voščilu mestnih gasilcev. Da ima „Corriere“ jako gorko srce za ubogo kmečko ljudstvo, tega nas je o sadnjih volitvah v državni zbor prav živo pričeval. Tukaj ima jako lepo priliko, pomagati „svojim bratom“ na furlanski ravnini. Naj posname moj poduk in naj priporoči ta izvrstni način mediko sušiti, in če svoje brate v Lahih k temu dovede, nakloni laški deželi večde gmotno korist nego bi jo mogel najizvrstnejši poslanec v državnem zboru v Beči deželi pridobiti.

Tudi „Eco del Litorale“, „Rassegna“ in celo ljubka „Freccia“ ne bi storile napačno, ako bi s tem mojim nasvetom kroge svojih čitateljev seznanile. Morda bi se tu ali tam kaj prijel.

In tako je stvar, hvala Bogu! dokončana. Kar mi je vestno rodoljubje in ljubezen do bližnjega velela, to sem zapisal, vsejal dobro seme, če le pade na rodovitno tla. A ne tisti, ki sadi in priliva, je kaj, ampak tisti, ki rasti daja. Toda vsem daj Bog božji blagoslov! Tako naj se zgodi!

V Šempetru, 23. februarja 1886.

PETER KOBAL,
župnik — dekan in začasni
kmetovalec do boljših časov.

Dopisi.

Iz Prvačine, 23. febr. — Tužen dón zvoná naznanjal nam je danes ob 8. uri zjutraj tužno vest, da je gosp. Josip Katnik tukajšnji posestnik in bivši gostilničar „Pri zlatem križu“ v Gorici, po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspal. Ranjki bil je priljubljena oseba, znan daleč okrog po Sloveniji. Bil je oče mnogim Prvačanom, kakor je bil tudi mnogim nekečanjim ubožnim dijakom velik podpornik in dobrotnik; delil je z njimi grizljaj kruha; nikdo, ki se je k njemu v silo in potrebi zatekel, ni prazen odšel; pač mislim, da se ga bode marsikateri spominjal v poznejših letih. Zvest svojemu narodu ostal je do zadnjega zdihljeja; ni ga omajala na Koroškem žalostna burja germanizma niti lahonsko nasilstvo v Gorici. Zatorej zaplači, mati Slava, za zvestim svojim sinom, ki te je ravnokar zapustil, ko je izvršil svojega življenja tek ter se preselil v boljšo domovino, kjer ni prepričkov niti narodnih bojov, kjer mineje vse sovražstvo in vse nezgode.

Lahka Ti zemlja, dragi Jože! upokojeno Ti je srce, našel si, česar si iskal, po čemer si hrepenel — mir. Na zemlji slovenski sladko počivaj, na zemlji domači, katere zvest sin si vedno bil; uživaj zaželeni pokoj, dokler Te trombe glas ne zdrami; Tvoj duh pa naj se veseli nad svetočami pri svojem Očetu P.

Kamno, 22. febr. — Sprejmi v našo brambo, draga „Soča“, od tukaj sledeči dopis.

Vse hvala, ki nam jo dopisnik „Pod Kolovratom“ v št. 8. „Soče“ širokoustno prepeva, ne odbijamo od sebe, ker je — akoravno pretirana — manj ali več tudi zaslužena. Pristavimo le to, da je bilo od nekdanj marsikaj hvalevrednega med nami, in poudarjamo, da je še in da bode, ako Bog dá, tudi v bodočnosti. Res je pa tudi to, česar dopisnik ni omenil, da brez pomankljivosti nismo bili nikoli, nismo in menda ne bomo, dokler smo na svetu.

Če ne vé g. dopisnik, zakaj smo se ločili iz L. duhovnije, ne dé nič. Tega mu nismo dolžni povedati. Nam zadoštuje, da mi to vemo. Tisti, ki nas je ločil, je dobro vedel, zakaj nas je ločil. Res je tudi, da smo z velikimi žrtvami sezidali novo, prostorno cerkev in duhovnico, in morda še kaj več, česar g. dopisnik ni omenil. — Res je pa tudi to, da drugod, kjer niso ničesar dočelali, niso premožnejši od nas. Zaradi tega ne trpimo pomankanja; prav zadovoljni smo in veseli. Srečni smo, da imamo cerkev in šolo pred pragom, da moremo o delavnikih kakor ob nedeljah, ne samo krepki, temveč tudi slabotni k sv. maši. Prav hvalešni smo za to Bogu, pa tudi milostljivemu nadškofu.

Tudi g. učitelja g. dopisnik ni zabil. Da, imamo ga, in sicer prav dobrega g. učitelja. Prav hvalešni smo mu, da naše otroke tako lepo podučuje, pa tudi okrajnemu šolskemu svetu v Tolminu, ki nam ga je poslal.

Od nasprotni strani odbijamo od sebe odločno sleherni sumničenje kake nezadovoljnosti in razdražbe, ter povdarjamo, da v opravi se mi sosedov in sosed nas ne ogibajo, ter vestno trdimo, da nikomur nismo sovražni. Pohajkovanja ne poznamo. Ako se nas kdo ogiba, gotovo ni poštena duša. Dobrega imena in zaslužene časti do zdaj nikjer ne pogrešamo; le v glavi g. dopisnika, kakor se dozdeva, je ne nahajamo.

Tudi nam ni znano, da bi se bil naš ali drug duhovnik pritožil, da ga premalo častimo. Od kod tedaj sumničenje? Mera, s katero bi mogli natančno pobožnost meriti, nam ni znana. To ima najprej le ljubi Bog. Tudi se dozdeva g. dopisniku, da je občinsko premoženje na slabih nogah. Bodi potolažena, skrbna duša! zagotovimo te, da je danes na boljšem, kakor je bilo pred 10 leti. Bogatini nismo bili nikoli, nismo sedaj in ne bomo, kar radi pritrdimo, v prihodnosti. Pa tudi velike revščine ne poznamo. Posebna zapravljivost občanarjev nam ni znana, pa tudi vsestranskih pritožeb, o katerih g. dopisnik govori, ne slišimo.

Da odgovor na dopis končamo, bodi le to še rečeno, da dopis „Pod Kolovratom“, ki nameruje nas mirne občinarje dražiti — in ne vém kaj še — ni skovan v naši duhovniji, nego drugod in je nam podtaknen.

Občinski predstojnik v imenu občinarjev.
JOŽEF FON.

Iz kanalskega okraja, 22. — Neki neznan mi dopisnik iz tega okraja je v cenjenem listu „Soči“ od 19. febr. t. l. št. 8. popisoval delovanje cestnega odbora kanalskega. Popolnoma resnična je njegova trditev, da ta okraj nima niti pedi dolge skladovne ceste, ter da ona čez „Gradeč“ je le na zemljevidu, a v istini je ni. Neko jako imenitno zaslugo sl. cestnega odbora kanalskega je pa g. dopisnik vender le, hoteč ali ne, občinstvu pozabil objaviti, in sicer to, da je bila ko po njegovem rojstvu vsem občinam tega okraja naložena naklada za cesto čez „Gradeč“ ter da se je potirjalo v ta namen okolo 800 gl., kateri znesek se je porabil nekaj za načrt imenovane ceste, nekaj pa za potnine k plodonosnim sejam gg. cestnim odbornikom.

G. dopisnik imenuje nekatere župane nevedneže, ker so šli na limanice enemu svojih kolegov, da so podpisali protest proti cestnemu odboru oziroma deželnemu odboru in proti zopet preudarjeni nakladi cestnega odbora za drug načrt sedanje še občinske ceste skozi Avče do Sv. Lucije, ker je potrebna tudi v stratežnem obziru, kakor g. dopisnik meni.

G. dopisnik! popolnoma se vjemamo z Vami; še le sedaj po Vašem dopisu so se nam nevednim županom odprle oči; spoznamo Vas sedaj za neskončno modrega svetovalca; žal samo, da ne vemo za Vaše častito ime. Na dan torej z njim, da bomo vedeli v bodoče vsaj naše storišče, med katerimi sta dva cestna odbornika, kam po moder svet pošiljati, ker vedite, da po enoglasnih starešinstvenih sklepih nas je prinorala po §. 53. občinskega reda županstvena dolžnost, podpisati protest onega tovariša, ki uživa med nami občno zaupanje.

Sicer se nam dozdeva, da ni v tem obziru še nič zamujeno. Ako Vi, g. dopisnik, kot strokovnjak strategike visoki vladi dokazete stratežično važnost namerovane ceste, bodite gotovi, da ona tako važnega dela ne zanemari, temveč da ukaže takoj, naj se izvrši, in sicer brez občinskih doklad. Tako bo občinam v gospodarskem in državi v stratežnem oziru ustrezno.

Ni pa neobhodno potrebno, da bi prišli Vi, g. dopisnik, s svojim častitim imenom po pismenem

potu na dan, ker lepa prilika se Vam ponudi dne 17. in 18. marca v Kanalu, kjer se zberemo vsi župani tega okraja pri naboru novincev, da vsujete v naše nevedne glave veliko pametnih nasvetov iz Vaše učene torbice, da bomo znali v bodoče svojim starešinam nevarnost pojasniti, kadar nas bodo silili na limanice onemu, ki je do sedaj zvonec nosil. Bodite zagotovljeni uže naprej naše najtoplejše zahvale; od takrat naprej obesimo Vam zvonec, kajti ovratnica ali „kambica“, na karerej bode visel, je za Vas uže pripravljena.

Toliko za sedaj in želeli bi tudi za vselej, ker časnikom ne manjka boljšega gradiiva nego so prepri. Na osebne napade ne odgovarjamo, ker ti so le čini nasprotnikov, a ne stratežičnih modrijanov.

V imenu več županov.

Iz Drežnice, 17. februarja. — (Mladenč žrtva nesrečnega plesa.) „Ponesrečil se je ples fantom v Solkanu“. Tako si nam sporočila, draga „Soča“, v poslednji svoji številki. Ponesrečil se je pa zato, ker se ga dekleta na prigovarjanje svojih za resnični blagor unetih dušnih pastirjev niso hotela udeležiti. Čast takim dekletom, ki sicer imajo tudi srbeče pete, pa še bolj za lepe nauke odprto srce! Ako bi si imel nevesto izbirati, šel bi po rumenolaso Solkanko, ktera ne pleše, ker plesalka je le izjemno zvesta žena, pridna gospodinja in dobra mati. Vrla dušna pastirja sta lahko ponosna na svoje ovčice in blagor jima, da imata še tako poslušne. Tudi drugi dušni pastirji govoré proti dušo in telo mornemu plesu ter z živimi barvami slikajo vsestranske žalostne njegove posledke; ali žal, da njih dobrohotne besede najdejo večinoma le gluha ušesa in zakrknena srca. Zastonj se dokazuje, da ples, kakeršen je zdaj v navadi, tirja več ljudi kot vojska, ker ona jemlje le mladenčce, ples pa mladenčce in mladenke.

Mesto, da bi se plesi omejili, so še le množč. Skoro v vsaki gorski vasi je žganjarija, kamor pride na večer „slepi guslar“ s harmoniko ali citrami. Tam se zbere vaška mladina, „up naše prihodnosti“, in tam pijančuje, pleše, igra in zapravlja zdravlje in denar, dokler ga ima in dokler se komu ljubi. Nadzorstva ni nobenega, omejitve nobene in od nobene strani, policijske ure v hribih že tako nismo nikoli poznali. Pri nas velja le: Kedar se bo strila noč, bomo pa prižgali luč, saj žganjce je za piti celo noč. Od žganja in plesa razgreta in razburjena mladina gre potem v pozni, mrzli zimski noči še po vasi. Kaj čuda, če se prehladi in si kal pogubne bolezni vcepi, da nekteri dolgo hira in počasu umira, drugi pa tudi naglo umrje.

Tako se je to dni tukaj mladenču pripetilo. Fant je bil v 22. letu, edini sin, živ, srčen, korajžen in neupogljiv tako, da je mislil, kakor tukaj pravimo, da on svet in ne svet njega „dol loži“. V soboto 6. t. m. zvečer prinese „slepi guslar“ svojo „naduho“ harmoniko v krmo in jo začne tam nategovati, fantje pa rajati. Omenjeni mladenič brusi, cepeta, mlati in pritolkava s peto ob pod tako navdušeno, da mu pot v srakah s čela lije. Da se od tlačanskega dela nekoliko oddahne, odpočije, shladi in si nabere novih moči, gre na zrak, na prosto, v sneg. Tako se pripoveduje tukaj splošno. — Drugo jutro, Gospodov dan, na vse zgodaj mu potrkla bolezen na drob, unetje vsled prehlajenja, ter ga stiska, tlačí in zvija na vse strani. Srčni mladenič se brani na vse pretege; pomagajo tudi drugi, izvedenci in neizvedenci, kar in kakor kdo vé in zna, pa — vse zastonj! Na 9. dan bolezni je po silno mučnih bolečinah, ktere je udano prenašal, umrl in danes smo to novo, mlado žrtev nesrečnega plesa položili v hladno krilo matere zemlje. Bog daj duši večni mir in pokoj, vsem plesom pa — srečo Solkanskega!

Priobčil sem ta žalostni dogodek z namenom, da bi vsaj tista naša ljuba mladina, ktera ni še tako daleč, kakor ona, o kateri zdihuje prorok Jeremija na razvalinah jeruzalemskega mesta rekoč: Naše davice in naši mladenči so v sužnost peljani, — oči odprla in spregledala, kako lahkomišelnost ai z nespametnim plesom ljubo zdravlje kvari in sama sebi pre-zgodnji grob koplje.

Škodovalo pa ne bo tudi drugim, ako pomislijo večkrat slišane resnico, da, kadar drzna mladina noče več poslušati svarečih opominov svojih starišev, lepih naukov in prisrčnih prošelj od Boga poslanih in postavljenih pridigarjev, začne Bog sam pridigati, pa tako, da Njegova pridiga pretresa človeku srce in obisti, mozeg in kosti. „Gospodov glas je močen, Gospodov glas je veličasten. Gospodov glas polomi cedre; on, Gospod razlomi cedre na Libanu“. Ps. 28, 4. 5. Zato so še trdovratni Izraelci, ko jim je Bog z gore Sinaj govoril, od strahu in trepetu prāvzeli, od daleč stali in Mozesa prosili, rekoč: „Govori ti z nami, in bomo poslušali; nikar naj ne govori z nami Gospod, da kje ne pomrjemo.“ II. Mojz. 20, 19.

Bate, 24. febr. — Danes spremili smo k večnemu počitku telesne ostanke ranjega Štefana Jelšček-a, ki je 21. t. m. umrl še le 46 let star. Rojen Za Brdom v vasi tukajšnje občine, izučil se je kamenarstva in del s tem rokodelstvom po

svetu; bival je dalje časa na Češkem, kjer se je poročil ter toliko zaslužka prihranil, da je mogel leta 1876. vrtniti se z družino domov kupiti v tukajšnji vasi hišo z majhnim posestvom.

Vedel moškega značaja in po svetu pridobljenihkušenj pridobil si je v kratkem toliko spoštovanja, da je bil dvakrat za župana izvoljen. Kot tak deloval je ne le po svetnih, temuč tudi po cerkvenih postavah v soglasji s svojim dušnim pastirjem, ter tako očistil marsikaterih npravnih napak n. pr. pohujšljivih plesov, žganjarij itd. to prej zloglasno občino. Kedo se ne spominja še tukajšnjih žalostnih dogodkov pred 11 leti, valed katerih je bila višja cerkvena oblast prisiljena, občino skozi več mesecev izgledno kaznovati, ter je tedanja „Soča donasala čudna poročila pod naslovom: „kaznovani vikarjat“ (Glej letnik 1875.). — A žalibog, da njegova pri imenovanem rokodelstvu vcepljena prana bolezen, ki je vedno huje napredovala, mu ni dovolila v tretjič tega težavnega posla prevzeti in pričete blagonsne preuravnave občine konečno dognati.

To se že hudo obduti, ker jele so se zopet gibati nasprotni moči in povračati se prejšnji zli duhovi, prav po evangelskem izreku, sedmero pomnoženi v pometeno hišo. To spričuje zločinski vrom v vikarjevo stanovanje v noči 6. decembra p. l., ko je bil gospodar z doma pri sv. misijonu v Solkanu. Le božji previdnosti se je zahvaliti, da zlodej (ali le eden ali njih več, še ni gotovo) ni izvršil namerovane tatvine, cerkvenega, občinskega in zasebnega imetja, ter celo morda umora služabnice; ker moral je zbežati pred vikarjevim bratom, za katerega se po soseski ni vedelo, da je tisto noč pod streho.

Odnesele je hudobnež le dve naglo pograbljeni suknji. — Da je to čin jako prekanjene svojati, pozna se iz tega, ker zločinca ni mogoče zaslediti pri jako natančnem in skrbnem sodnijskem preiskovanju in mnogih prav sumljivih okoliščinah. Prav tako perfidno prebisano je bil izveden tudi oni ostudni čin pred 11 leti, a čez 7 let je bil popolnoma na svitlem, pa ne poravnani. — Koliko človek trpi v takem položaju, vé le oni, ki ga prebije, posebno če ima v svoji bližavi take, ki se nad takim činom očitno radujejo ter s tem svojo sočutje kažejo, da se s sumljivimi kakor navlašč nenavadno prijateljsko pajašijo. — O blaženi sv. evangelij, ti edini imaš za take slučaje in bolesi hladilen in krepien balzam!

Med take ni spadal ranjki blagi Jelšek. Svojo dolgo hudo bolezen prenašal je s pravo kriščansko junaško srčnostjo. — Večkrat se je dal s sv. sakramenti prevideti; zadnjo nedeljo, ko smo bili pričeli slovesno sv. leto, želel je še, kolikor v njegovi moči, udeležiti se sv. leta. Spovedal se je še, prejel preav. popotnico in poslednji apostolski papežev blagoslov in kmalu potem je ves miren, pri popolni zavednosti, udan v sv. voljo božjo, svojo dušo stvarniku povrnil. — Njegovega današnjega pogreba udeležilo se je starešinstvo, katerega ud je bil še vedno, šolska mladina, ker je bil predsednik krajnega šolskega sveta, in mnogo ljudstva.

Tako počiva sedaj ta priprosti poštenjak na tukajšnjem pokopališču, katero je on kot župan pred 3 leti razširil, lepo obzidal in prevedel z mrtvašnico, s kateršno se ne more ponašati marsikateri imeniten trg. To pokopališče tik cerkve, posebno pa sprede predvor z dvojnimi vrati in z omrežjem z ulitega železa in s krasnimi stebri, katere je izdelal ranjki sam s svojo mojstersko roko z domačega kamna, služi cerkvi v prav lep kinč in tudi njemu samemu v vidni stalni spomenik. Naj počiva v miru!

Politični razgled.

Državni zbor je v seji 19. t. m. nadaljeval in končal splošno razpravo o podržavljenji železnic Prag-Duhcov-Bodenbach, ki pa ni spravila nič novega na dan. Levičarji so se grozili, da prinese ta dan še hujše napade in razodene še večje krivice ministra Pino-ta. Ali ostalo je le pri grožnji. Pred glasovanjem je minister še enkrat in sicer prav odločno odvrčal od sebe vsa sumničenja. Rekel je, da na osebne napade levičarjem ne bode več odgovarjal; ako pa ti mislijo, da se je pregrešil v čem in da je pogazil svojo prisego, tožijo naj ga pri državnem sodišči, onde se bode branil. Desnica je odobravalala te odločne besede in je le obžalovala, da minister ni že prvokrat tako odločno govoril. Potem se je s 166 glasovi proti 135 sklenilo preiti na posebno razpravo tega predloga, ki je bil potem v seji 23. t. m. vzprijet v drugem branji, a danes bode v tretjem. V seji 23. t. m. ponovil je tudi min. prvosednik grof Taaffe v innenu vsega ministerstva izjavo Pinovo in s tem menda hotel pobiti vse po levičarjih širjene vesti, da Pino vender le odstopi o Veliki noči.

Glede predložene zakonske osnove o črni vojski je splošno mnenje, da se bo de morala vzprijeti, toda še le potem, ko se jej odvzemo nekatere pretrde določbe. O tej stvari razpravljamo v današnjem listu na drugem mestu. V vojnem odseku je izjavil minister deželne obrambe, da se črna vojska v mirnih časih ne bode zbirala in se nikdar ne pošiljala čez mejo. Tudi je glede pobiranja vojaške takse predlagal drug način, ker je dosednji občinam presiten.

Vlada je državnemu zboru predložila načrt zakona o dednem redu pri kmetijskih posestvih srednje velikosti. Načrt, ki namerava zabraniti preveliko razkosavanje zemljišč, izročil se je v pretras posebnemu odseku.

V Galiciji se ustanavlja družba z namenom, da bode na dražbi kupovala zadolžena poljska posestva, da ne pridejo v pruske roke. Gališki trgovci so sklenili pretrgati vse kupčijske zveze s Prusijo.

Na Dunaji se posvetujejo nekateri škofje, kako bi se dalo uspešno delati proti razširjanju starokatolicizma, brčas pride pa v razgovor tudi šolsko vprašanje.

Rusija se nikakor neče in ne more sprijazniti z bolgarsko-turško pogodbo. Ne ugaja jej, da se v pogodbi imenuje knez Aleksander z imenom, in hoče, da se govori le o „bolgarskem knezu“, ker Aleksander ni prirasel na bolgarski knežji prestol in se ne more vedeti, kaj čas prinese. Nadalje jej ni po volji, da bi bolgarska vojska morala služiti Turčiji, ako bi bila potreba, kajti potem bi se lahko dogodilo, da bi se kristijan bojeval proti kristijanu pod turškim polumesecem. Glede te točke se je neki Turčija tudi že udala in odstopa od te zahteve, samo, ako se jej potrdijo ostale točke. Naposled se Rusija spodtiče tudi nad tem, da bi smela Turčija po preteklih petih letih bolg. kneza še na dalje potrditi kot gubernerja v vzhodni Rumeliji, ne da bi morala prašati ostalih vevlasti.

Mirovno pogajanje mej Bolgarijo in Srbijo napreduje po polzevo. Zavlačuje je zdaj Turčija, zdaj Srbija, tako da skoro ni mogoče, da bi sklenili mir do 1. marca, s katerim dnevom poteče skleneno premirje. Bati se zdaj vender ni, da bi vojna z nova zagorela, ker so vse vevlasti pripravljene gasiti. Prav lahko je pa mogoče, da se sklene le „piškav“ mir, ki bode trajal samo od črešenj do višenj, to je, tako dolgo, dokler mej vevlastmi ne nastane kak razpor. Srbija je predlagala v zadnji seji, da bi ostalo vse tako, kakor je bilo pred 14. nov. l. l. Ako se to vzprejme, potem bode ta mir gotovo „piškav“, kajti takrat je bila diplomatska zveza mej Bolgarijo in Srbijo že pretrgana, meja zaprta in obe vojski na nogah. Bolgarski pooblaščenec pa zahteva, da se sklene pravi mir in da se razpustite obe vojski.

Grška se menda vender udá in ne začne vojne, ker vidi, da je osamljena in da na nobeni vevlasti nema trdne zaslombe.

V gorenji Italiji, okolo Verone, pojavlja se zopet kolera.

Na Francoskem so pri dopolnilnih volitvah republikanci pridobili 18 poslancev.

Domače in razne vesti.

Radodarni doneski (za otroški vrt): Vinko Štabelj v Podasobotinu 2 gl. 30 kr. — Jernej Kopač v Gorici 60 kr. — Za dekliško šolo: Vinko Štabelj v Podasobotinu 2 gl. 30 kr. — Dr. vitez Tonkli 5 delnic goriške čitalnice po 10 gl. Preserčna hvala dobrotnikom; naj bi njihovi darovi obrodili stoteri sad.

Goriška čitalnica imela je 20. t. m. ples, ki je bil prav dobro obiskan in je trpel do ranega jutra. Živa mladina je veselo rajala, roditelji pa, ki so bili z njo, spominjali so se v prijaznih pogovorih nekdanjih dnij, ko so tudi tako veselo plesali in radovali se življenja. Lepo je bilo videti, kako so se prijateljski pogovarjali rojaki, ki so sicer ločeni po svojih opravkih in ki se ne vidijo vsak dan. Jutre 27. t. m. napravijo čitalniški fantje plesno zabavo, ki zbere gotovo zopet lepo število mladih in starih v čitalniških prostorih. — Zadnji in najzajajnejši pa bo v veliki ples drugo soboto 6. marca. Prej je bil veliki ples odločen za nedeljo 7. marca, ali ker

bo tisti dan v goriškem gledišči bazar za uboge, naprošen je bil čitalnični odbor, naj bi veliki ples preložil, kar je tudi storil, da bo vsakemu toliko laže udeležiti se bazarja v korist goriškim ubogim.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici priredi v nedeljo 28. t. m. v prostorih goriške čitalnice veliko besedo s slededim sporedom: I. 1. „Hercegovska“, ugl. Hajdrih; pevski zbor. 2. Pohravl. 3. „Lahko noč“, ugl. Hajdrih; čveterospev. 4. „Nevesta“, spel S. Gregorčič; deklamuje gospodična G. D. 5. „Spomin na potovanje“, igra na citrah. 6. „Hervaticam“, ugl. pl. Zajec; pevski zbor. 7. „Pravo junaštvo“, slika iz kmečkega življenja; spisal Jos. Stritar. 8. „Sanje“, pevski zbor. 9. „Slovenskih pesni venec“, igra na citrah. 10. „Eno uro doktor“, vesela igra v enem dejanji. II. Domača zabava v prostorih Marzinjeve gostilne. Vabilo velja ob enem kot vstopnica, brez katere nima nihče vstopa. Neudje, ki želijo dobiti vabilo, naj se oglašijo pri odboru. Vstopnina stane za osebo 20 kr.; za nedorasle 10 kr. Vhod bo čez glavne stopnice; obleka se odloži v društveni bralnici. Raznovrstni spored, kakor tudi novi čitalnični prostori privabijo gotovo obilno deležnikov k lepi besedi, katero društvo prireja. Menimo, da nam ni treba posebe priporočati, naj se društveniki udeležijo te zabave v obilnem številu, in nadajamo se, da tudi naše razumništvo bo obilno zastopano.

Vinko Černic, učitelj v št. Petru, umrl je po dolgem bolehanji, pretekli ponedeljek zajutra ter je bil pokopan v sredo predpoludne med mnogim spremstvom. Ranjki je slovel kot izvrsten učitelj in je bil jako prikupljen pri svojih tovariših. Mnogo je tudi slovstveno deloval ter je uredoval do zadnjega časa učiteljski list „Šola“, ki je izhajal v Gorici. Zapustil je udovo z nedoraslimi otročiči. Naj v miru počiva.

Jožef Katnik, bivši gostilničar „Pri zlatem križu“ v Gorici, vrl rodoljub, dobrotnik in priden gospodar, umrl je 23. t. m. na svojem posestvu v Prvašini. Pogreb, ki je bil v četrtek 25. t. m. popoldne, pokazal je, kako spoštovan in priljubljen je bil ranjki daleč okrog. Predno so vzdignili krsto ali trugo ranjkega, zapeli so Prvaški pevci „Loditev“ tako milo, da so navzoče do solz ganili. Sprevodu na čelu nesel se je križ, ovenčan z lepim vešcem domače čitalnice; sledila je šolska mladina, Prvaška godba, dva uda „Slov. bralnega in podpornega društva“ iz Gorice, ki sta nesla lep venec z napisom: „Goriški Slovenci vrlému rodoljubu“, zastava Prvaške čitalnice in č. duhovščina (domača in dornberška čd. gg. župnika in kaplana ter č. g. vikar v Gradišča). Krsta bila je pokrita z mnogimi vencii. Za njo šli so sorodniki ranjkega, deputacije raznih društev ter mnogo občinstva domačega, z Vipavskega, s Krasa in iz Gorice. Po končanem sv. opravilu v cerkvi, zapeli so pevci „Blagor mu, ki se spočije“ in tužni spreved pomikal se je na pokopališče med žalostnimi glasovi domače godbe. Na grobu imel je pred. g. župnik lep govor, v katerem je opisal ranjkega kot kristijana, dobrega očeta, skrbnega gospodarja, velikoga dobrotnika in zvestega rojaka. Predno se je grob zaprl, zapeli so pevci „Jamico tiho“, potem smo se žalostni razšli, zalujoči po dobrem moči in zvestem prijatelji. V. O.

Izpraznjena je služba sodnijskega pristava pri c. k. okrajni sodnji v Kanalu. Nadajamo se, da pri podeljevanji službe se bo v prvi jemal ozir na prokurirsko sposobnost, med katero štejjemo razen pravnega znanja tudi popolno znanje onega jezika, ki je v okraji edin v rabi; ker če tudi je kdo lahko dober jurist brez znanja kanalskega narvoja, vender ne more uspešno, kakor namen službe zahteva, preiskovati in zapisovati dejanja brez tega znanja. V omikani državi bi sploh nikoli ne smelo biti, da bi uradnik ne razumel državljana, s katerim ima opraviti. — Izpraznjeno je tudi notarsko mesto v Ajdovščini in dve notarski mesti v Trstu, ker g. Koller preseli se iz Ajdovščine v Poreč, v Trstu (oziroma v Feldhofu) pa sta umrla notarja Zorzi in Olivo, zadnji še le 48 let star. Ajdovec, pri katerih je služil, dobro znan. Ali pride na katero teh mest mož, ki bi bil v besedi in v pisavi zmožen slovenskega jezika, ne vemo.

Poročil se je v Tolminu 25. t. m. tamošnji c. k. sodnijski pristav g. Mihael Gabrijelčič z gospodično Terezijo Premrau pl. Premeratein, hčerjo ondašnjega c. k. notarja. Preserčna voščila poročencema.

Za narodne ljudske šole in za narodna učiteljska po deželah, v katerih prebivajo Slovenci, potegnail se je prav možko v budgetnem odseku državnega zbora dr. vitez Tonkli. Minister ni njegovih zahtev popolnoma odbil, pa tudi takega odgovora ni dal, iz katerega bi se dalo sklepati, da bo kmalu in stalno drugače.

Prelom zvestobe in maščevanje. Uže nekaj dnij bivala sta v gostilni „Pri treh kronah“ mlad gospod in mlada gospa, katera sta se izdajala za moža in ženo. Danes ob 10¹/₂ uri predpoludne zaslisijo se v njih sobi mnogi stoli in stekleni krik. Neki itali-

janaki grof iz Videmske pokrajine izvedel je bil, v kaki družbi se nahaja njegova žena, mlada grofinja, ter je prišel za njo s naménom, da bi jo usmrtil. Trikrat je ustrelil na njo in trikrat na njenega spremljevalca, vendar nobenega ni nevarno ranil. Grofinja je ranjena v levo roko in površno v desno prsi; mladi in lepi gospod zadet je le enkrat in sicer od zadaj, tako da mu je krogla obleko pretrgala in ga prav dobro udarila v hrbtišče, ki mu je močno podplulo in zataklo. Nesrečnega grofa zaprla je sodnija, mlada grofinja leži bolna in njen spremljevalec bo moral tudi nekoliko sedeti ter pokoriti se za svoje ostudno dejanje. Vsi trije so iz Videmske okolice, sosednje nam pokrajine.

G. Richard Vervega, menalec v Gorici, hotel je sidati hišo ob cesti proti postaji. Magistrat mu tega ni hotel dovoliti, češ da načrt je proti estetičnim (prave lepote) pravilom. Vervega je poslal ugovor mestnemu staršinstvu, pa brez uspeha. Zatekel se je na deželni odbor in ta je uslišal njegovo prošnjo. Torej je napravilo mestno staršinstvo ugovor na najvišje upravno sodišče na Dunaj, ki je raz. dilo 1. febr., da g. Vervega sme sidati, kar namerava.

V Černičah zgodila se je 18. febr. redka nesreča. Hlapec, še ne 20 let star, ondašnjega posestnika poljal je s voli stoji na navadnem kmečkem vozu proti domu. Burja je hudo razsajala in mladenič je korakal sraven voza, da bi se jebrail. Naenkrat potegne veter tako močno, da obali voza, ki pade na mladeniča tako teko, da ga podare na tla, na katerih pri tej prli, mrtov obleči. Naj v miru počiva.

V Šempasnu priredi „Bralno društvo“ dne 28. svečana t. l. ob 5^{1/2} uri svečer veselico po tem sporedu: I. Petje: „Naglo bratje.“ II. Pozdrav. III. Petje: „Rošica.“ IV. Igra: „Dva gospoda pa jeden sluga.“ V. Petje: „Slovenec sem.“ VI. Tombola z 2 dobitkoma. VII. Petje: „Domovina, mili kraj.“ Listek za tombole stane 20 kr., ki je ob enem vstopnica.

Koboridaka čitalnica priredi v nedeljo 28. t. m. ob 6^{1/2} svečer v Zganovih prostorih besedo z raznovrstnim programom, obstoječo s petja, govora, deklamacije, godbe in igre. Godbo oskrbijo tolminski godeji; vstopnina 20 kr., sedež 10 kr.

„Na Št. Viški gori priredi „Bralno društvo“ dne 28. t. m. veselico se sledečim sporedom: 1. Govor. 2. Petje: „Slovan.“ Jos. Vašak. 3. Deklamacija: „Zimski dan.“ S. Gregorič. 4. Petje: „Jadransko morje.“ An. Hajdrih. 5. Petje: „Domovini, mešan zbor.“ F. S. Vilhar. 6. Igra: „Oproščeni jetnik.“ 7. Petje: „Slavjanska,“ meš. zbor. F. S. Vilhar. 8. Sročkanje. Začetek ob 6. uri svečer. Vstopnina za naude 20 kr. Odbor.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ imelo je v nedeljo 21. t. m. v dvorani „Slovenske čitalnice“ v Trstu svoj V. občni zbor, katerega se je udeležilo čez dve tretjini udov. Predsednik gosp. Ivan Požun nazdravil je presvitlemu cesarju in gromoviti „živio!“ odmeval je po dvorani. Potem vršil se je dnevni red. — Iz letnega računa razviden je hvalevreden materialni napredek mladega društva, katero je imelo v početku težko borbo za svoj obstanek, in nadeja se opravičena, katero stavijo društveniki v njegovo bodočnost. V vodstvo voljeni so bili gg. Ivan Požun, predsednik; Vekoslav Grebe in Ant. Ružička, podpredsednika; Jos. Dražil in Ivan Hafner, tajnika; Vekoslav Rižner, knjigovodja; Mat. Č. dvot. dežarnikar. — V soboto dne 27. t. m. priredi ženski oddelček tega društva svoj prvi plesni venček v dvorani „Monte verde“ s „kolom“, pri katerem bodo sočelovali iz prijaznosti gosp. „Sokolci.“ W.

Javna zahvala.

Izrečno se zahvaljujemo vsem tistim, kateri so nam kakor si bode izrazili svoje blago sočutje o britki zgubi, ki nas je vtonila v največjo žalost, o zgubi namreč dragega soproga, milega očeta, zvestega brata

Vinka Černica

učitelja v Šempetru

Posebno zahvalo izrekamo preč. duhovščini, visokorod. g. dež. šol. nadzorniku vitezu Klodiču, gosp. okraj. šol. nadzorniku Fr. Vodopivcu, mnogobrojnim gg. učiteljem in učiteljicam, vrlim šempeterkim sosedom in sploh vsem onim, kateri so skazali nepozabljivemu nam rajnkemu zadnjemu čast. Iz globočine svojih potrlih src jim kličemo vsem: Bog plati za dobrodejno tolažilno sočutje.

V Šempetru dne 24. febr. 1886.

ŽALUJOČA RODBINA.

Listnica uredništva. Gospodu poslanicarju: Poslanica nismo objavili: 1. ker nekatere besede so bile vidno pokvarjene, 2. ker nismo mogli spoznati, kam meri, 3. ker je imela na sobi pečat tako razburjenosti, da se nam je zdelo gledati na njenega pošiljatelja samega bolje, da je ne spravimo v javnost. — Gosp. pisatelja sestavki „Ti si kriv“: Dobra vaja v pisavi: predmet žalibog prerisen in prenavaden. Za naš list sestavek manj primeren. Ako želite, Vam ga vrnemo. — Gosp. pisatelja o „Kons. in lib.“: Ne priobčimo: načela popolnoma dobra; premalo konkretne podlage; preveč zračnega zidanja. Skusajte, da svoje razmišljanje vedno pripnete na kako dejansko resnico, ker mnogim čitateljem je težko, plavati dolgo v idejalnem svetu. Zasebne opombe o nekaterih razmerah so žalibog preveč resnične; ali vse ni priročno za javnost. — G. dop. iz Černič: dopis dobili uže pred 1^{1/2} mesecem; morda o priliki kaj porabimo.

POPRAVEK. V zadnjem „Poslanem“ g. Val. Cappellanija naj se bere: dopisniku obrekovalcu, namesto: opravljenemu dop.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel s 1. februarjem t. l. dobro znano gostilno „Pri zlatem krizi“ (ali pri Lizi) v Gorici. Priporočam se pri tej priliki slavnemu občinstvu, naj me blagovoli počastiti z mnogostevilnim obiskovanjem. Prizadevati se hočem, da ustrežem svojim obiskovalcem, kakor do zdaj, s hitro in natančno postrežbo, z dobrimi in raznovrstnimi jedmi in pijačami, s čednimi prenočišči, z varnimi shrambami za voze in živali, in vse to po prav nizkih, spodobnih cenah.

Uljudno udani

Peter Trevian.

V Gorici, 26. februarja 1886.

POTNIKE IN BLAGO
spravlja v
Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolovratringh. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

Franca „čisti hitro in gotovo.“
profesor Karl pl. Braun na Dunaji.
Jožefa ne uzrokuje nikakih težav
profesor pl. Bamberger na Dunaji.
Grenki „dela bolj uspešno, ko
druge grenke vode.“
Vrelec Profesor Leidesdorf na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: **FRANCA JOŽEFA GRENKI VRELEC.** Zaloge povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofolletti, Giroucoli, Pontoni in A. Seppenhofer. Razpošilja se iz Budapešte.

Jožef Culot
ZA PUSTNI ČAS
nahaja se pri podpisnem velika izbira kotilijonskih redov in šem vsake vrste, papirnatih, platnenih, svilenih, črnih in barvanih.
Opozarja tudi spoštovane kmetovalce, da je dobil mnogo vrtnih semen, zagotavljenih gledé dobrote.
Ima tudi zalogo igrač in malih rečij vsake vrste, katere prodaja na debelo in na drobno po jako nizkih cenah.
Jožef Culot
v Račtelji, št. 2—25.

Jožef Culot
Neka družina v Istri išče
deklo Slovenke.
Več se izve pri uredništvu lista,
via Mercato, 12. I.

Tekočina
zlata

za pozlačevanje in popravljanje okvirov in predmetov z lesa, kovi, porcelana in stekla; za posrebevanje vsakovrstnih predmetov s kovi. Vsak človek more z največjo lahkoto vsak predmet pozlačiti ali posrebiti.
Cena steklenici zlata ali srebra 1 fl. s poštnim povzetjem ali za naprej poslani denar (tudi v pisarnskih markah) pri
Leopoldu Epsteinu v Brnu (Moravsko).

Tekočina
srebra

Antirrhemon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju in če bolijo kosti, proti hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesca zoper gliste, izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 koščkov 50 kr., 1000 koščkov 4 gld., 2000 koščkov 6 gld.)

Salicilne pastile proti prehlajenju, najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, pranim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost; škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem pranim in pljučnim boleznim, zažleženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsak dan, otroci pa toliko žlic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni
G. Piccoli-je
„Pri Angelu“
v Ljubljani,
na Dunajski cesti,
kjer se naročila takoj po pošti proti povzetju izročujejo.

Želodčne bolezni
hitro in gotovo ozdravi
jeruzalemski balzam
edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi besedami, ni drugega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne živece, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kinetikega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gnjusu, riganju, zabasanju, hemoroidalnimi težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

CVET ZOPER TRGANJE
po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Škaphmar. Gospodu pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani. Moja mati se na protinskaj boleznih na nogi silno trpela in razna domača zdravila brezuspešno rabila. Ko je pa bolezen čedalje huje prihajala in uže ved dnaj niso mogli stopiti na nogo, spomnil sem se na Vaš dr. Maličev protinski evet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročil. In res imel je čudovit vpeh, ča so se po kratkaj rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski evet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v enakaj bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najpriščnejšo zahvalo z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prane in pljučne bolezni; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nogo vai v trgovinah se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in se uže tiskokrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobola, otrpnenih 3ih, skatenem želodci, jetraih in obstajaj boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gold. 5 kr. Manje od enega zavoja se s pošto ne razpošila.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem in Adresa je:

Lekarna TRNKOCZY-ja na Mostnem tgu v Ljubljani.